

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 22. června 2020

o předávání údajů nezbytných k plnění informační povinnosti o regulovaných povoláních

Vláda nařizuje k provedení zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 588/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 52/2012 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 222/2017 Sb. a zákona č. 176/2019 Sb. (dále jen „zákon“):

§ 1

Předmět úpravy

(1) Toto nařízení zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje pravidla pro provádění posouzení přiměřenosti před zavedením nových nebo změnou stávajících právních předpisů omezujících přístup k regulovaným činnostem nebo jejich výkon a pro předávání získaných údajů Evropské komisi.

(2) Toto nařízení se vztahuje na návrhy právních předpisů, které omezují přístup k regulovaným činnostem nebo jejich výkon, případně jeden ze způsobů jejich výkonu, včetně používání chráněných profesních označení a odborných činností povolených pod takovým označením nebo které takové právní předpisy mění.

(3) Toto nařízení se nevztahuje na návrhy právních předpisů, které zapracovávají konkrétní požadavky týkající se určitého povolání obsažené v samostatném aktu Evropské unie, který členským státům neumožňuje rozhodovat o přesném způsobu, jímž mají být tyto požadavky provedeny. Nařízení se vztahuje pouze na požadavky, které jsou navrhovány nad rámec požadavků obsažených v samostatném aktu Evropské unie.

CELEX 32018L0958

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/958 ze dne 28. června 2018 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) chráněným profesním označením forma regulace, kdy je používání označení v rámci odborné činnosti nebo souboru odborných činností vyhrazeno přímo nebo nepřímo držitelům určité odborné kvalifikace a kdy nesprávné použití tohoto označení podléhá sankci,
- b) vyhrazenými činnostmi forma regulace, kdy je přístup k odborné činnosti nebo souboru odborných činností na základě právních předpisů přímo nebo nepřímo vyhrazen příslušníkům regulovaného povolání, kteří mají určitou odbornou kvalifikaci, a to včetně případů, kdy je daná činnost sdílena s jinými regulovanými povoláními,
- c) zpracovatelem ústřední správní úřad, který návrh právního předpisu zpracoval nebo do jehož působnosti právní předpis patří.

CELEX 32018L0958

§ 3

Informační povinnost

(1) Zpracovatel předá Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) informace o důvodech, podle nichž lze tento právní předpis považovat za souladný s cíli veřejného zájmu podle § 4 a za přiměřený podle § 5.

(2) Tyto informace předá zpracovatel písemně, elektronicky nebo prostřednictvím databáze regulovaných povolání spravované Evropskou komisí nejpozději do 5 měsíců od vyhlášení posuzovaného právního předpisu ve Sbírce zákonů. Ministerstvo předá tyto informace Evropské komisi prostřednictvím evropské databáze regulovaných povolání.

(3) Informace musí být objektivní a musí se opírat o analýzu vhodnosti a přiměřenosti navrhované regulace prokazující existenci skutečných rizik, a pokud je to možné a relevantní, také o konkrétní důkazy. Rozsah informací musí být přiměřený povaze, obsahu a dopadu právního předpisu.

CELEX 32018L0958

(4) Pro účely informování Evropské komise a výměnu informací mezi členskými státy je ministerstvo oprávněno vyžádat si od zpracovatele dodatečné informace v rozsahu tohoto nařízení.

§ 4

Cíle veřejného zájmu

(1) Zpracovatel informuje ministerstvo, zda je právní předpis odůvodněn veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností, veřejným zdravím nebo naléhavým důvodem veřejného zájmu.

(2) Naléhavé důvody veřejného zájmu jsou zejména

- a) zachování finanční rovnováhy systému sociálního zabezpečení,
- b) ochrana spotřebitelů, příjemců služeb²⁾ a pracovníků,
- c) zabezpečení řádného výkonu spravedlnosti,
- d) zajištění poctivosti obchodních transakcí,
- e) boj proti podvodům a prevence daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem a zabezpečení účinnosti dohledu v daňové oblasti,
- f) bezpečnost dopravy,
- g) ochrana životního nebo městského prostředí,
- h) zdraví zvířat,
- i) duševní vlastnictví,
- j) ochrana a zachování národního historického a uměleckého dědictví,
- k) cíle sociální politiky a
- l) cíle kulturní politiky.

(3) Důvody čistě hospodářské povahy, zejména podpora národního hospodářství, nebo čistě administrativní důvody, jako je provádění kontrol nebo shromažďování statistických údajů, nepředstavují naléhavé důvody veřejného zájmu ospravedlňující omezení přístupu k regulovaným činnostem nebo jejich výkonu.

CELEX 32018L0958

²⁾ § 3 písm. c) zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

§ 5

Přiměřenost

(1) Zpracovatel informuje ministerstvo, zda je právní předpis omezující přístup k regulovaným činnostem nebo jejich výkon vhodný k dosažení sledovaného cíle a zda nepřekračuje rámec toho, co je k dosažení daného cíle nezbytné. V případě předpisu obsahujícího regulaci zdravotnických povolání a majícího dopad na bezpečnost pacientů je třeba přihlídnout k nutnosti zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví.

(2) Za účelem splnění požadavků podle odstavce 1 zpracovatel objektivně, nezávisle a přiměřeně povaze, obsahu a dopadu navrhovaného předpisu posoudí

- a) povahu rizik souvisejících se sledovanými cíli, zejména rizik pro příjemce služeb²⁾ včetně spotřebitelů, osoby vykonávající regulovanou činnost nebo třetí osoby,
- b) skutečnost, zda k naplnění sledovaného cíle nedostačují platná pravidla konkrétní nebo obecnější povahy, jako je úprava právních předpisů týkajících se bezpečnosti výrobků nebo právních předpisů na ochranu spotřebitelů,
- c) způsobilost předpisu dosáhnout sledovaného cíle a to, zda skutečně odráží dotyčný cíl soudržným a systematickým způsobem a tudíž řeší zjištěná rizika podobným způsobem jako u srovnatelných činností,
- d) dopad na volný pohyb osob a služeb³⁾ v rámci Evropské unie, na výběr spotřebitelů a na kvalitu poskytované služby³⁾,
- e) možnost využití méně omezujících prostředků k dosažení cíle; v případě odůvodnění pouze ochranou spotřebitelů, a pokud se zjištěná rizika omezují na vztah mezi odborníkem a spotřebitelem a nemají proto nepříznivý dopad na třetí osoby, je třeba posoudit, zda lze daného cíle dosáhnout prostřednictvím méně omezujících prostředků než vyhrazením dotyčných činností,
- f) dopad návrhu právního předpisu v kombinaci s jinými předpisy, které omezují přístup k dané činnosti nebo její výkon, a zejména to, jak nový nebo pozměněný předpis v kombinaci s jinými požadavky přispívá k dosažení téhož cíle veřejného zájmu a zda je tento předpis pro jeho dosažení nezbytný a
- g) skutečnost, zda není právní předpis diskriminační na základě státní příslušnosti nebo bydliště.

³⁾ § 3 písm. a) zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

(3) Pro účely odstavce 2 písm. f) zpracovatel posoudí pozitivní i negativní dopady návrhu právního předpisu v kombinaci se stávajícími právními předpisy, které upravují zejména

- a) vyhrazené činnosti, chráněné profesní označení nebo jinou formu regulace ve smyslu § 3 odst. 1 písm. e) zákona,
- b) povinnost vyhovět požadavkům týkajícím se nepřetržitého profesního rozvoje,
- c) pravidla týkající se organizace povolání, profesní etiky a dohledu,
- d) povinné členství v profesních organizacích nebo subjektech, režimy registrace nebo autorizace, zejména pokud tyto požadavky zahrnují také povinnost mít konkrétní odbornou kvalifikaci,
- e) množstevní omezení, zejména požadavky omezující počet autorizací, na jejichž základě lze činnost vykonávat, nebo požadavky stanovující minimální nebo maximální počet zaměstnanců, vedoucích pracovníků nebo zástupců majících konkrétní odborné kvalifikace,
- f) požadavky na zvláštní právní formu nebo požadavky, jež se týkají držení účasti ve společnosti nebo jejího řízení, a to v rozsahu, v jakém tyto požadavky přímo souvisejí s výkonem regulované činnosti,
- g) územní omezení, včetně případů, kdy je určitá činnost regulována v některých částech území České republiky jiným způsobem, než jak je regulována v jiných částech jejího území,
- h) požadavky omezující výkon regulované činnosti společně nebo v rámci partnerství, jakož i pravidla ohledně neslučitelnosti,
- i) požadavky týkající se pojistného krytí nebo jiných prostředků osobní nebo kolektivní ochrany s ohledem na odpovědnost při výkonu povolání,
- j) požadavky na jazykové znalosti v rozsahu nezbytném pro výkon daného povolání,
- k) požadavky na pevné minimální nebo maximální sazby za poskytování služeb³⁾, nebo
- l) požadavky na reklamu.

(4) Tam, kde je to vhodné s ohledem na povahu a obsah zaváděného nebo měněného předpisu, zpracovatel informuje rovněž o posouzení těchto aspektů:

- a) souvislost mezi rozsahem činností, jež jsou předmětem daného povolání nebo které jsou mu vyhrazeny, a požadovanou odbornou kvalifikací,
- b) souvislost mezi složitostí příslušných úkolů a potřebou, aby osoba, která je provádí, měla zvláštní odbornou kvalifikaci, zejména pokud jde o úroveň, povahu a trvání odborné přípravy nebo potřebnou praxi,
- c) možnost získání odborné kvalifikace alternativními způsoby,

- d) zda a proč činnosti vyhrazené pro určitá povolání mohou nebo nemohou být sdíleny s jinými povoláními,
- e) stupeň nezávislosti při výkonu regulované činnosti a dopad organizačních a dohledových opatření na dosažení sledovaného cíle, a to zejména tam, kde jsou činnosti související s regulovaným povoláním vykonávány pod dohledem řádně kvalifikovaného odborníka a na jeho odpovědnost a
- f) vědecký a technologický vývoj, který může fakticky snížit nebo zvýšit asymetrii informací mezi odborníky a spotřebiteli.

(5) Zpracovatel rovněž informuje o dodržení zásady přiměřenosti u zvláštních požadavků týkajících se dočasného nebo příležitostného poskytování služeb³⁾ podle hlavy VIII zákona, včetně

- a) automatické dočasné registrace nebo pro forma členství v profesní organizaci nebo subjektu,
- b) oznámení, jež je třeba učinit podle § 36a zákona, včetně požadovaných dokumentů nebo jiného rovnocenného požadavku, a
- c) zaplacení požadovaného poplatku za administrativní postupy v souvislosti s přístupem k regulovaným činnostem nebo jejich výkonem poskytovatele služeb⁴⁾.

(6) Ustanovení odstavce 5 se nepoužije v případě předpisů přijímaných za účelem zajištění dodržování platných pracovních podmínek uplatňovaných v souladu s právem Evropské unie.

CELEX 32018L0958

§ 6

Průběžný soulad s cíli veřejného zájmu a se zásadou přiměřenosti

Zpracovatel sleduje průběžně právní předpisy podle § 1 odst. 2 a pokud přestane být právní předpis odůvodněn cíli obecného zájmu podle § 4 nebo přestane být přiměřený podle § 5, informuje o tom ministerstvo.

CELEX 32018L0958

⁴⁾ § 3 písm. b) zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb.

§ 7

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 2020.

Předseda vlády:

Ing. Babiš v.r.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy:

Ing. Plaga, Ph.D., v.r.